

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 16C/466/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415211597
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Leňová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1415211597.2

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred samosudkyňou JUDr. Luciou Leňovou v právnej veci navrhovateľa: Y.. K. Q., W.. XX.XX.XXXX, F. XX, Bratislava zastúpený advokátskou kanceláriou IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., Šoltésovej 2, Bratislava, IČO 36 854 808, proti odporkyni: N. Q., W.. XX.XX.XXXX, W. XX, Bratislava, zastúpená advokátskou kanceláriou NIKU & partners, s.r.o., Prokopa Veľkého 51, Bratislava, IČO 36 866 008, o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod č. k. 28P/24/2007 - 203 zo dňa 14.08.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/288/2007 - 269 zo dňa 26.02.2008 s účinnosťou ku dňu 31.08.2015.

Súd navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 17.09.2015 doručeným súdu dňa 21.09.2015 sa navrhovateľ domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporkyni určenej rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod č. k. 28P/24/2007 - 203 zo dňa 14.08.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/288/2007 - 269 zo dňa 26.02.2008, nakoľko táto úspešne ukončila štúdium a podarilo sa jej nájsť zamestnanie, a teda došlo k naplneniu predpokladov na zrušenie vyživovacej povinnosti.

Odporkyňa sa k podanému návrhu vyjadrila v písomnom podaní zo dňa 02.11.2015 tak, že celé konanie považuje za nadbytočné, zbytočne zaťažujúce rozhodovaciu činnosť súdov. Po úspešnom ukončení štúdia a nástupe do zamestnania sama z vlastnej iniciatívy skutočnosť, že nadobudnutím schopnosti samostatne sa živiť zanikla aj vyživovacia povinnosť navrhovateľa, oznámila navrhovateľovi listom zo dňa 20.08.2015. Na tento list navrhovateľ nereagoval a následne jej bol doručený návrh na začatie konania. Vznik ako aj zánik vyživovacej povinnosti je objektívnou skutočnosťou, nie je spojený s rozhodnutím súdu. Zákon o rodine nevyžaduje ani nepredpokladá v každom jednotlivom prípade rozhodnutie o zrušení vyživovacej povinnosti, najmä pokiaľ ide o prípad, kedy je objektívne zrejmá existencia jej zániku priamo zo zákona a súčasne osoba oprávnená si je vedomá a akceptuje objektívny zánik vyživovacej povinnosti. Súd rozhoduje rozsudkom o zrušení vyživovacej povinnosti väčšinou v prípadoch, kedy je potrebné prejudiciálne vyriešiť otázku, či nastala okolnosť, s ktorou zákon objektívne spája zánik vyživovacej povinnosti, o ktorý prípad sa v danom prípade nejedná. Návrh znenia výroku tak ako bol vymedzený navrhovateľom je v rozpore so zákonom, nakoľko spája právne dôsledky sledovaného cieľa až nadobudnutím právoplatnosti rozsudku. Odporkyňa vo veci musela požiadať o právne zastúpenie, čím jej vznikli trovy právneho zastúpenia. V snahe vyhnúť sa zbytočným výdavkom prostredníctvom právnej zástupkyne kontaktovala právneho zástupcu navrhovateľa so žiadosťou o prehodnotenie jeho postupu, kde bol navrhovateľ uistený, že nemá záujem titulom výživného prijímať žiadne úhrady a vyzvala ho na späťvzatie návrhu, na čo však právny zástupca navrhovateľa nereagoval. So zrušením vyživovacej povinnosti súhlasila a zároveň si vzhľadom na uvedené uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 13.06.2016, na ktorom sa zúčastnili účastníci ako aj ich právni zástupcovia.

Na nariadenom pojednávaní súd pripustil zmenu tak, že navrhovateľ sa domáha zrušenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyňi určenej rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod č. k. 28P/24/2007 - 203 zo dňa 14.08.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/288/2007 - 269 zo dňa 26.02.2008 s účinnosťou ku dňu 31.08.2015.

Právny zástupca navrhovateľa zotrval na písomne podanom návrhu, pričom zdôraznil, že nárok nie je sporný a súd žiadajú o vydanie rozhodnutia z dôvodu zachovania právnej istoty navrhovateľa, nakoľko o vyživovacej povinnosti bolo rozhodnuté právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu. Z § 78 ods. 1 zák. o rodine je zrejmé, že vo veci bolo potrebné podať návrh, navrhol žiadnemu z účastníkov nepriznať náhradu trov konania.

Právna zástupkyňa odporkyne poukázala, že odporkyňa osobne listom oznámila navrhovateľovi zánik vyživovacej povinnosti, t.j. že nastala okolnosť, s ktorou zák. o rodine viaže zánik vyživovacej povinnosti, a teda celé konanie je právne nadbytočným. Zákon pripúšťa zrušenie rozsudku, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť, ale pôjde o prípady, keď napríklad oprávnený študuje na nadstavbovom štúdiu, a preto je potrebné posúdiť, či sa jedná o prípravu na ďalšie povolanie alebo nie, prípadne keď povinný nemá s oprávneným žiaden kontakt a podobne. Bola ochotná uzavrieť súdny zmluvu, avšak nedošlo o dohode ohľadne trov právneho zastúpenia odporkyne. Vzhľadom na písomné vyjadrenie zo dňa 02.11.2015 a vyjadrený právny názor ohľadne určenia dňa účinnosti zrušenia vyživovacej povinnosti došlo na pojednávaní k zmene petitu, a preto nesúhlasila s tým, že trovy právneho zastúpenia by boli vynaložené neúčelne. Pokiaľ súd vyhovie návrhu výhradne z dôvodov zabezpečenia ním sledovanej právnej istoty, okolnosti prejednávanej veci je potrebné posúdiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa a priznať odporkyňi náhradu trov právneho zastúpenia.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a to najmä: list odporkyne z č. l. 10, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP 288/07-269 zo dňa 26.02.2008, potvrdenie ÚPSVaR zo dňa 10.08.2015, pracovná zmluva zo dňa 01.08.2015, pracovná zmluva zo dňa 01.05.2016.

V konaní mal súd za preukázané, že odporkyňa je dcérou navrhovateľa, ktorému bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod č. k. 28P/24/2007 - 203 zo dňa 14.08.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/288/2007 - 269 zo dňa 26.02.2008 bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 6000,- Sk mesačne. Odporkyňa listom zo dňa 20.08.2015 oznámila navrhovateľovi, že od 01.08.2015 nastúpila do zamestnania, čím nadobudla schopnosť samostatne sa živiť, a preto navrhovateľ nemusí viac plniť vyživovaciu povinnosť. Odporkyňa v čase od 11.06.2015 do 31.07.2015 bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom od 01.08.2015 bola zamestnaná vo firme RHAPIS, spol.s.r.o., od 01.05.2016 je ako záhradná architektka zamestnaná na dobu neurčitú.

Podľa § 62 ods. 1 zák. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 1 zák. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 zák. o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 zák. o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo naplnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, keď mal za preukázané, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporkyňi zanikla nadobudnutím odporkyne samostatne sa živiť.

Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu. Zákon umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená),

ako aj dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciú povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Aj v prípade úpravy vyživovacej povinnosti rozhodnutím súdu je možné, aby povinný plnil na základe dohody viac, ako mu ukladá súdne rozhodnutie.

Zo znenia ustanovenia § 78 vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena, ktorou možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb.

Občiansky súdny poriadok uvádza, že zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Špeciálna úprava zákona o rodine výslovne neustanovuje dobu, na ktorú možno vzťahnúť zmenu pomerov. Vychádza sa zo systematického výkladu v zmysle zaradenia tohto ustanovenia do spoločných ustanovení. Pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Najneskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Nemožno rozhodnúť o zmene pomerov, ktorá má nastať v budúcnosti. Náležitou návrhu na zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti v takomto prípade je uvedenie údajov o tom, odkedy má byť zmena vykonaná. Podanie návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, napriek deklaratórnym účinkom rozsudku, neopravňuje povinného prestať s plnením výživného. Riadnym plnením až do právoplatnosti rozsudku sa vyhne prípadným trestnoprávnym alebo exekučným následkom v prípade, ak súd návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti nevyhoví.

Na základe uvedeného a prihliadajúc na ochranu právnej istoty účastníkov konania a povinnosť súdu o každom podanom návrhu konať a rozhodnúť (zákaz denegatio iustitia), mal súd za to, že podanému návrhu bolo potrebné vyhovieť a vyživovaciú povinnosť zrušiť autoritatívnym výrokom súdu. Poukazuje pritom aj na konštantnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, kedy dochádza k zrušeniu vyživovacej povinnosti k plnoletým osobám určenej skorším rozsudkom aj v prípade, že skutkový stav je nepochybný a oprávnený z vyživovacej povinnosti nespochybňuje jej zánik, prípadne sám podá návrh na jej zrušenie (napr. rozsudok OS Humenné sp. zn. 18C/217/2016, rozsudok OS Zvolen sp. zn. 11C/84/2016, rozsudok OS Svidník sp. zn. 4C/54/2016, rozsudok OS Nové Zámky sp. zn. 6C/164/2016, rozsudok OS Nové Zámky sp. zn. 5C/162/2016, rozsudok OS Liptovský Mikuláš sp. zn. 6C/63/2016, rozsudok OS Rimavská Sobota sp. zn. 10C/69/2016, rozsudok OS Prievidza sp. zn. 5C/84/2016, rozsudok OS Topoľčany sp. zn. 5C/152/2016, rozsudok OS Partizánske sp. zn. 6C/27/2016, rozsudok OS Zvolen sp. zn. 12C/29/2016, rozsudok OS Trenčín sp. zn. 20C/440/2015, rozsudok OS Partizánske sp. zn. 6C/61/2016, rozsudok OS Bratislava IV sp. zn. 18C/393/2015, rozsudok OS Bratislava III sp. zn. 17C/700/2015, rozsudok OS Bratislava IV sp. zn. 7C/344/2015, rozsudok OS Bratislava III sp. zn. 12C/431/2015, rozsudok OS Bratislava III sp. zn. 13C/438/2015, rozsudok OS Bratislava III sp. zn. 12C/505/2015, rozsudok OS Bratislava IV sp. zn. 11C/570/2015). <<https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/zoznam/rozhodnutie?ft.725=5C%2F162%2F2016>>

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa § 143 O. s. p., odporca, ktorý nemal úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania.

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Súd vo veci úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, keďže tento si ich náhradu neuplatnil. Pokiaľ sa odporkyňa domáhala priznania náhrady trov konania pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že toto konanie bolo nadbytočné a k zániku vyživovacej povinnosti došlo na základe zák. o rodine, súd poukazuje, že § 150 ods. 1 O. s. p. neumožňuje pri prípadoch hodných osobitného zreteľa priznať náhradu trov konania účastníkovi, ktorému nepatria (t. j. neúspešná odporkyňa), ale upravuje postup, kedy sa náhrada trov konania neprizná úspešnému účastníkovi, čo by mohol byť prípad v prejednávanej veci, pokiaľ by si navrhovateľ bol býval trov konania uplatnil. Neúspešná odporkyňa by v konaní mala právo na náhradu jeho trov, pokiaľ by boli splnené podmienky pre aplikáciu § 143 O. s. p. Plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou a v prípade, že bola táto vyživovacia povinnosť určená súdnym rozhodnutím a u dieťaťa nastal právny stav, kedy je schopné sa samo živiť, je potrebné podať návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti. Oprávnenie

podať takýto návrh má hociktorý z rodičov dieťaťa. Z uvedených dôvodov, i keď odporkyňa bezprostredne nezažala príčinu na podanie tohto návrhu (príčinou bola zmena pomerov na strane dieťaťa), nie je možné na vec použiť ustanovenie § 143 O. s. p.

Žiadnemu z účastníkov nevznikla poplatková povinnosť na zaplatenie súdneho poplatku, keďže toto konanie je oslobodené od poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV na Krajský súd v Bratislave, písomne, v dvoch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O. s. p.)

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.